

Druk op de eerste lijn

Zie jij het bos nog door de bomen? Oriënteer je hier.

Er verandert heel veel in de hulp- en dienstverlening voor mensen in een kwetsbare positie in Vlaanderen en Brussel.

BELEIDSVISIE

Vermaatschappelijking van de zorg

- iedereen de kans geven op een zinvolle plek in de samenleving
- zorg en ondersteuning zoveel mogelijk geïntegreerd in de samenleving. Belang van informele zorg: mantelzorg, actief sociaal netwerk, burgerinitiatieven en vrijwilligers
- verantwoordelijkheid van alle beleidsdomeinen

Samenleving steeds complexer

- welzijns- en gezondheidsproblemen
- verschillende gezinsvormen
- superdiversiteit
- vergrijzing
- armoede en bestaansonzekerheid, schuldenlast
- wooncrisis
- energiecrisis
- vluchtelingenproblematiek
- terrorisme en radicalisering
- groeiend veiligheidsdiscours en verrechtsing

Hulp- en dienstverlening: geïntegreerde concepten

1Gezin 1Plan

Huizen van het Kind

Bovenlokale netwerken dak- en thuisloosheid

Lokale gezinscoaches ingebed in netwerk

Integrale en kwaliteitsvolle hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en geïnterneerden

Lokale integrale veiligheidscel (LIVC-R)

De STEK

Netwerken Geestelijke Gezondheidszorg

Eerstelijnszones en Zorgraden

Overkop-huis

Family Justice Centers - Ketenaanpak IFG

Sociaal Huis

Geïntegreerd Breed Onthaal (GBO)

Vroeg en nabij

Zorgzame buurten - Buurtgerichte zorg

Veranderingen bij de overheid

Integratie OCMW in gemeente

Sinds: 1 januari 2019

Decentralisatie

Cruciale rol voor lokale besturen. Commissie decentralisatie werkt voorstel uit.

Regiovorming

Goedgekeurd op 1 februari 2023
15 referentieregio's voor intergemeentelijke en bovenlokale samenwerking in Vlaanderen.

Hertekening Vlaamse administratie

Agentschap Opgroeien: fusie van Jongerenwelzijn en Kind en Gezin, 2019
Agentschap Justitie en Handhaving: Vlaams justitiebeleid wordt aparte bevoegdheid - 1 januari 2022
tegen juni 2023: Departement Zorg, fusie van het Departement WVG en het Agentschap Zorg en Gezondheid.

Meer lezen?

Ga naar de volgende pagina's

In detail: geïntegreerde concepten op de eerste lijn

■ Departement WVG
■ Agentschap Opgroeien
■ Agentschap Justitie en Handhaving

■ Beleidsveld Armoedebelief
■ Agentschap Zorg en Gezondheid
■ Agentschap Binnenlands Bestuur

Sociaal Huis

Wat? Herkenbaar fysiek aanspreekpunt en informatieloket. Voor burgers met vragen over sociale dienstverlening.

Doelstelling: Iedereen kan gemakkelijk gebruik maken van de sociale dienstverlening van het OCMW, de gemeente en andere sociale organisaties.

Beleidsdomein: Departement WVG

Werkingsgebied: lokaal

GBO

Wat? Samenwerkingsverband gerealiseerd vanuit het Sociaal Huis, onder regie van het lokaal bestuur. Partners zijn minstens:

- OCMW
- CAW
- DMW

Doelstelling: toegankelijke sociale hulp- en dienstverlening realiseren en onderbescherming aanpakken.

Beleidsdomein: Departement WVG

Werkingsgebied: eerstelijnszones

Bovenlokale netwerken dak- en thuisloosheid

Wat? Netwerken van lokale besturen, woonactoren en welzijns- en gezondheidsactoren

Doelstelling: gezamenlijk beleid en aanpak ter voorkoming en bestrijding van dak- en thuisloosheid.

Beleidsdomein: Departement WVG

Werkingsgebied: bovenlokaal, momenteel actief in 13 regio's in Vlaanderen.

Lokale gezinscoaches ingebed in netwerk

Wat? Intensieve, proactieve en outreachende begeleiding op maat voor kwetsbare gezinnen met problemen op meerdere levensdomeinen.

Doelstelling: Sociale grondrechten realiseren

Beleidsdomein: Departement WVG

Werkingsgebied: Op termijn: reguliere ondersteuningsvorm binnen bestaande structuren/organisaties, onder regie van het lokaal bestuur.

Zorgzame buurten/ buurtgerichte zorg

Wat? In een *Zorgzame buurt* zijn de voorwaarden vervuld om mensen van elke leeftijd of met elke zorgbehoefte comfortabel in hun huis of buurt te laten blijven wonen. *Buurtgerichte zorg* is het organisatiemodel:

- versterkt sociale netwerken van mensen
- legt de link tussen informele en formele zorg
- welzijns- en zorgpartners op het terrein werken intersectoraal samen voor integrale zorg.

Doelstelling Zorgzame Buurten: ondersteunen en inspireren van lokale besturen, buurtwerk, welzijns- en zorgorganisaties en zorggraden om zorgzame buurten te ontwikkelen.

Beleidsdomein: Departement en agentschappen WVG

Werkingsgebied: 133 zorgzame buurten in Vlaanderen en Brussel kregen een financiële impuls.

De STEK

Wat? Vertrouwde, laagdrempelige, nabije en informele ontmoetingsplaats. Een model om lokaal samen te werken aan meer sociale bescherming. Geeft mensen meer kans om hun rechten op kwaliteitsvolle dienstverlening en voldoende inkomen te laten gelden.

Doelstelling: sociale bescherming, met bijzondere aandacht voor het recht op een toereikend inkomen en een toegankelijke hulp- en dienstverlening

Beleidsdomein: Vlaams minister van Brussel, Cultuur, Jeugd, Sport en Armoedebestrijding.

Werkingsgebied: lokaal

Vroeg en nabij

Wat? Traject om een geïntegreerde aanpak uit te werken om kinderen, jongeren en gezinnen te ondersteunen. De Vlaamse Regering wil uiteindelijk komen tot een nieuw geïntegreerd beleid voor kinderen, jongeren en gezinnen.

Doelstelling: hulp moet zo vroeg mogelijk ingezet worden, in de eigen leefwereld en in een sterkere eerste lijn.

Beleidsdomein: Departement en agentschappen WVG

Werkingsgebied: zoveel mogelijk afstemmen op de bestaande dynamieken in de eerstelijnszones.

Overkop-huis

Wat? Toegankelijke ontmoetingsplek voor jongeren, met geïntegreerde activiteiten van vrije tijd en ondersteuning in een omgeving van vertrouwen en geborgenheid. Partners:

- lokale besturen
- jeugd(welzijns)werk
- geestelijke gezondheidsbevordering en -zorg
- onderwijspartners
- 1Gezin1Plan (het samenwerkingsverband en de teamwerking)
- CAW

Doelstelling: vrijetijdsbesteding, welbevinden, geestelijke gezondheidsbevordering en zorg gecombineerd waarmaken

Beleidsdomein: Agentschap Opgroeien

Werkingsgebied: zelfde als voor 1Gezin1Plan (geënt op de eerstelijnszones).

1Gezin 1Plan

Wat? Samenwerkingsverbanden van

- algemeen welzijnswerk,
- CLB,
- geestelijke gezondheidszorg,
- organisaties voor personen met een handicap,
- centra voor kindzorg en gezinsondersteuning lokale besturen

Doelstelling: De rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp uitbreiden en sneller beschikbaar maken in afwachting van een aanbod in de jeugdhulp.

Beleidsdomein: WVG, Agentschap Opgroeien

Werkingsgebied: In 16 afgebakende gebieden, dekkend voor heel Vlaanderen en Brussel.

Huizen van het kind

Wat? Samenwerkingsverband van lokale overheden, vrije beroepen, middenveldorganisaties, vrijwilligers en burgers

Doelstelling: gezinnen zo goed en zo nabij mogelijk ondersteunen door de levens- en beleidsdomeinen die met opvoeden en opgroeien te maken hebben met elkaar te verbinden.

Beleidsdomein: Agentschap Opgroeien

Werkingsgebied: lokaal

Meer lezen?

Download de uitgebreide tekst 'Druk op de eerste lijn'

Netwerken Geestelijke gezondheidszorg

Wat? Samenwerking van voorzieningen die zorgcircuits en zorgnetwerken realiseren.

Doelstelling: De continuïteit van de zorg voor mensen met een psychische kwetsbaarheid zo dicht mogelijk bij de natuurlijke leefsituatie organiseren. Er moet een volledig GGZ-aanbod zijn voor elke leeftijdsgroep.

Beleidsdomein: Agentschap Zorg en Gezondheid

Werkingsgebied: Elke Belgische gemeente maakt deel uit van een GGZ-netwerk. Er zijn 20 netwerken voor volwassenen en 11 voor kinderen.

Eerstelijnszones en Zorgraden

Wat?

Eerstelijnszone: geografisch afgebakend gebied van één of meerdere gemeenten.

Zorgraad: Vertegenwoordigers van minstens alle verplichte partners uit het zorg- en welzijnslandschap, stuurt de eerstelijnszone aan.

Doelstelling: het werk van de lokale overheden, zorg- en hulpverleners beter op elkaar afstemmen

Beleidsdomein: Agentschap Zorg en Gezondheid

Werkingsgebied: 60 eerstelijnszones, waarvan 59 in Vlaanderen en 1 in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Family Justice Centers - Ketenaanpak IFG en kindermishandeling

Wat?

Family Justice Center (FJC): multidisciplinair team werkt onder één dak aan een geïntegreerde aanpak:

- politie
- justitie
- justitiehuisen
- algemeen welzijnswerk
- geestelijke gezondheidszorg jongerenhulpverlening
- advocatuur
- artsen

Ketenaanpak Intrafamiliaal Geweld: samenwerkingsmethodiek gecoördineerd door de afdeling Gendergerelateerd geweld.

Partners:

- Vertrouwenscentra Kindermishandeling
- Centra Algemeen Welzijnswerk
- Agentschap Opgroeien
- vertegenwoordigers uit de regionale netwerken GGZ
- afdeling Justitiehuisen
- lokale politie
- parket

Doelstelling: situaties van Intrafamiliaal geweld behandelen waar de gezinsituatie als heel onveilig wordt ingeschat en waar andere reguliere (samen)werkingsvormen op dat moment niet volstaan voor een efficiënte aanpak.

Beleidsdomein: Kancelarij, Bestuur Buitenlandse Zaken en Justitie, Agentschap Justitie en Handhaving

Werkingsgebied FJC: provincie Antwerpen en Limburg. Tegen eind 2023: in elke Vlaamse provincie

Integrale en kwaliteitsvolle hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en geïnterneerden

Wat? Het strategisch plan hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en geïnterneerden 2020-2025 geeft aan waar Vlaanderen naartoe wil:

- evidence based hulp- en dienstverlening
- inzetten op hulp- en dienstverlening aan gedetineerden om re-integratie te bevorderen, recidive te beperken en nieuwe slachtoffers te voorkomen
- aandacht voor geradicaliseerden, gedetineerden, veelplegers, en daders van intrafamiliaal en seksueel geweld
- inzetten op de overgang van binnen naar buiten de gevangenis
- samenwerking en organisatievormen voor een aanbod op maat van de gedetineerde.

Doelstelling: een veiligere samenleving door een betere re-integratie, minder recidive, het voorkomen van slachtoffers.

Beleidsdomein: Kancelarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie, Agentschap Justitie en Handhaving
Partners: alle beleidsdomeinen, in het bijzonder onderwijs, werk, welzijn, geestelijke gezondheidszorg en wonen.

Werkingsgebied: in alle Vlaamse en Brusselse gevangenissen

Lokale integrale veiligheidscel (LIVC-R)

Wat? Multidisciplinair overlegplatform bespreekt personen die zich in een radicaliseringsproces bevinden en werkt een begeleiding en opvolging op maat uit.

Voorzitter: de burgemeester of zijn/haar vertegenwoordiger.

Deelnemers:

- lokale politie
- gemeente en OCMW
- sociopreventieve organisaties.

Beleidsdomein: Agentschap Binnenlands Bestuur

Werkingsgebied: lokaal

Meer lezen?
Download de uitgebreide tekst 'Druk op de eerste lijn'

www.samvzw.be